

זנים מיוחדים של פירות שפותחו בישראל

New Fruit Varieties developed in Israel

כסלו התשפ"ו • 12/2025 • 1200

הפירות מתוקים ומציעים מאד. הטעם מעולה ויוצא דופן. הגיע לראשונה לשווקים באירופה בשנה שעברה ויצר ביקוש רב.

מלון גליה

בתוכניות הטיפוח של מלונים בנוה יער, הצלחה מפתיעה נתקבל זן חדש בשם גליה, בעל תכונות מיוחדות, הזן החדש היווה מהפכה בעולם המלונים, הזן טופח ע"י חוקרי מנהל המחקר החקלאי בתחנת נוה יער בראשות ד"ר צבי קרחי, הזן גליה התאים לייצוא לאירופה בגלל מראהו החיצוני היפה, כדורי, צהבהב ומרושת, ומראה פנימי ירקרק עסיסי וטעים מאוד, הזן גליה ידוע כבעל חיי מדף ארוכים. באירופה הזן נתקבל באהדה רבה ונוצרה דרישה רבה של גליה הזן שהפך למותג מיוחד. בעולם יש טיפוח זנים דומים וכיום נהוג לומר Galia type.

פומלית עינת (רדסון)

זן חדש פיתוח ישראלי דמוי פומלית אדומה. מכוונת לשיווק ביצוא ובשוק המקומי. מבשיל מאוקטובר בעמקים הפנימיים ועד פברואר במרכז הארץ ובנגב. מאד פורה. הפירות טעימים מאד, בעלי לחי אדומה ועם צבע פנימי אדום. מוצלח בעמקים הפנימיים. מקור הצבע האדום בפייגמנט ששמו ליקופן, הידוע בהשפעתו הבריאותית החיובית כנוגד חימצון.

עזרא בכר, עומר זיידאן
מועצת הצמחים

בישראל מתקיימים מחקרים ופיתוחים חקלאיים מתקדמים במטרה ליצור זנים חדשים של פירות המתאימים לאקלים המקומי, בעלי עמידות למזיקים ולמחלות, ומשופרים בטעמם, בערכם התזונתי ובחיי המדף שלהם. שיטות ההשבחה כוללות הכלאות גנטיות מסורתיות, לצד טכנולוגיות חדשניות כמו עריכה גנטית ובקרה על תנאי הגידול.

מנגו - שלי

הזן שלי טופח במסגרת תכנית ההשבחה שהובלה ע"י דר' אלי תומר ז"ל ופרופ' אורי לביא ממנהל המחקר החקלאי ובשיתוף דר' יצחק אדטו ממו"פ צפון, מדריכים ומגדלי מנגו.

הזן זוהה בסוף המאה הקודמת כתוצר של הזנים טומי וקנט והתגלה כזן מצויין - טעים, מתוק ומגיע עד ל 16% סוכר, ללא סיבים, פרי גדול, תפוחי ובעל לחי אדומה. יבולי הזן גבוהים ותקופת ההבשלה ארוכה יחסית ממחצית יולי ועד תחילת ספטמבר ולכן ניטע בהיקפים גדולים וכיום מהווה כ-35% ויותר ממטעי המנגו בישראל. הזן גם מתאים ליצוא והוא חלק מסל זני היצוא של מגדלי ישראל. היקף המסחר בישראל בזן שלי, מגיע ללמעלה מ-100 מליון ש"ח בשנה והוא הולך ועולה. עקב יתרונותיו הוא מבוקש לנטיעה גם ע"י נוטעים ממדינות נוספות והוא הועבר אליהם תחת רשיון ומניעת תחרות עם היצוא הישראלי.

סקד ב'. יפת' (בנימין)

הזן ב. יפת (בנימין) פותח בנווה יער במכון וולקני על ידי דורון הולנד וצוותו: עירית בר יעקוב, כאמל חטיב, טלי טריינין ו-ד"ר הראל בזה. זן זה מצטיין ביבוליו הגבוהים מאוד, בהתאמתו לאקלים של ארץ ישראל וביופיו של הגלעין. זן זה אינו תלוי בדבורים ויכול להפרות את עצמו ללא עזרתן.

אשכולית עליזה

דמוי אשכולית. זן חדש בישראל ובעולם, מקבוצת דמויי האשכוליות. הבשלה נובמבר-ינואר. פיתוח ישראלי. הכלאה בין מנדרניה אורה לפומלו.

עיצוב בולים, מעטפה וחותמת
אוסנת אשל, איורים: טוביה קורץ
Stamps, FDC & Cancellation Design:
Osnat Eshel, Illustrations: Tuvia Kurtz

New Fruit Varieties developed in Israel

Israel conducts advanced agricultural research and development aimed at creating new fruit varieties suited to the local climate. These varieties are bred for resistance to pests and diseases and improved flavor, nutritional value, and shelf life. The breeding methods combine traditional genetic crossbreeding with innovative technologies such as gene editing and precise control of growing conditions.

Mango - Shelly

The Shelly mango was developed within a breeding program led by the late Dr. Eli Tomer and Prof. Uri Lavi from the Agricultural Research Organization (ARO), in cooperation with Dr. Yitzhak Adato from the Northern R&D Center, extension agents, and mango growers.

Identified at the end of the previous century as a hybrid of the Tommy and Kent varieties, Shelly proved to be an outstanding cultivar-flavorful, sweet (up to 16% sugar), fiber-free, large, round, and with a distinctive red blush. It produces high yields and has a relatively long ripening period, from mid-July to early September. For these reasons, it has been widely planted and now accounts for over 35% of Israel's mango orchards. The Shelly variety is also suitable for export and forms part of Israel's official export selection.

The domestic trade volume of the Shelly mango exceeds 100 million shekels annually and continues to grow. Thanks to its superior qualities, the variety is also sought after by growers abroad, to whom it is supplied under license with measures in place to protect Israel's export interests.

Almond - B. Yifet (Binyamin)

The B. Yifet almond variety was developed at Neve Ya'ar by the Volcani Institute breeding team led by Doron Holland, together with Irit Bar-Yaacov, Kamel Khatib, Tali Trainin, and Dr. Harel Be'ze.

This variety is characterized by exceptionally high yields, adaptation to Israel's climate, and the beauty of its kernel. It is self-fertile and does not require pollination by bees.

Grapefruit-like Hybrid - Aliza

A new Israeli-developed variety belonging to the grapefruit-like group, Aliza ripens from November to January. It was created through a cross between the Ora mandarin and the Pomelo.

The fruit is very juicy and sweet, with an exceptional flavor. Introduced to European markets for the first time last year, it generated strong demand.

חומת אירוע להופעת הבול SPECIAL CANCELLATION

Melon - Galia

Within the melon breeding programs at Neve Ya'ar, a surprising success was achieved with the development of the Galia melon - a variety that revolutionized the melon industry.

Developed by researchers at the Agricultural Research Organization led by Dr. Zvi Karchi, Galia was particularly suitable for export to Europe thanks to its appealing appearance - round, yellowish, and netted on the outside, with juicy greenish flesh and excellent flavor inside. Known for its long shelf life, Galia quickly became highly popular in Europe, where the term "Galia type" is now used to describe similar varieties.

Pomelit - Einat (Redson)

The Einat (Redson) variety is a new Israeli hybrid similar to the Pomelit, bred for both export and the domestic market. It ripens from October in the inland valleys through February in central and southern Israel and is a very productive tree.

The fruit is red-blushed with red flesh, very flavorful, and particularly successful in the inland regions. The red color derives from lycopene, a natural pigment known for its antioxidant properties and positive health effects.

Ezra Bechar and Omer Zeidan
Plant Council

השירות הבולאי - טל: 076-8873933
שד' הרכס 21, מודיעין 7178390
The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933
Sderot HaReches 21, Modi'in 7178390
www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

הנפקה:	דצמבר 2025	Issue:	December 2025
מידת הבולים (מ"מ):	ג 40 / ר 30	Stamps Size (mm):	H 40 / W 30
לוח:	1313	Plate:	1313
בולים בגיליון:	10	Stamps per Sheet:	10
שבליים בגיליון:	10	Tabs per Sheet:	10
שיטת הדפסה:	אופסט	Method of printing:	Offset
סימון אבטחה:	מיקרוטקסט	Security mark:	Microtext
דפוס:	קרוואטיה	Printer:	קרוואטיה